

Poštnina plačana
v gotovini

Naročnina za
celo leto 12 Din.
Posamezna šte-
vilca 1.50 Din, za ino-
zemstvo 2 Din.
Naroča se pri u-
pravi v Ljubljani,
poštni predal 290

ŽENSKI LIST

NEODVISEN ČASOPIS

Izhaja začetkom
vsakega meseca

Štev. 11

V Mariboru, 1. novembra 1934

Leto XI

JUGOSLOVANSKI KRALJ ALEKSANDER I. MRTEV

V dalekosežne načrte francoskega zunan-
njega ministra Barthouja o zbližanju med
balkanskimi narodi ter o izboljšanju odnosov
med Italijo in Jugoslavijo, v odkritosrčno
prizadevanje jugoslovanske vlade in njenega
kralja, da se mir s pakti čim bolj utrdi vsaj
zaenkrat, je udarila roka zločinca in pretr-
gala življenje jugoslovanskemu kralju Ale-
ksandru I. in francoskemu zunanjemu mini-
stru Barthouju. Po uspešnem posetu južo-
slovanske kraljevske dvojice v bolgarski pre-
stolici, ki naj bi utrdil prijateljske odnose z
Bolgarijo in ki je res idejo o izpopolnitvi bal-
kanskega pakta precej približal uresničenju,
se je naša kraljevska dvojica podala še na
oficielni obisk v Francijo. V Marseilleu pa
je atentator, bolgarski komitaš in emisar zlo-
glasnih hrvatskih separatistov in teroristov
dr. Pavelića in Perčeca, izvršil svoje kruto

dejanje. Ves svet se je zgrozil ob njem in vse
politično življenje je zastalo. Veliki načrti so
bili prekinjeni, izgubili so svoja največja po-
bornika. V splošni žalosti je vsa Jugoslavija
sprejela zopet svojega mrtvega vladarja in
ga ob asistenci odposlancev skoro vseh ev-
ropskih narodov, spremljana od sožalnih iz-
jav skoro vsega sveta, spremila na Oplenac
v kraljevsko grobnico.

Veliki načrti dveh največjih pobornikov
za pomirjenje Evrope so bili z Marseillskim
zločinom prekinjeni. Upamo, da bodo njihovi
nasledniki v tem važnem področju medna-
rodne politike zvesti njihovu spominu na-
daljevali njihovo delo za sporazum evrop-
skih držav ter tako onemogočili uspeh na-
kanam —

Vzroki bodoče vojne

Ali je vojna v prihodnosti
nujna? Ali je vojna v prihodnosti
nujna? Ali je vojna v prihodnosti
nujna?

Vsi, ki smo preživeli svetovno voj-
no, se spominjamo, kako so ob mobili-
zaciji izdali parolo: za domovino! V
primeru avstrijske mobilizacije proti Sr-
biji so poklicali celo vero na pomoč:
katoliška vera je v nevarnosti! In ven-
dar ni šlo ne za vero, ne za domovino,
temveč za napolnitev žepov posameznikov,
za zadovoljitev zavojevalnih težej
imperialističnih narodov na račun šib-
kejših.

Ta težnja je danes bolj očitna in
bolj jasna tudi za široke množice kot je
bila l. 1914., ob izbruhu zadnje vojne.
Kajti danes je kapitalistično gospodar-
stvo mnogo bolj razrahljano kot je bilo
takrat — kljub hudi gospodarski sti-

ski, ki je tudi tista leta pretresala go-
spodarsko življenje. Toda današnje kri-
zeče nesoglasje v gospodarstvu: na eni
strani strašno pomanjkanje, na drugi
strani pa navidezno izobilje dobrin —
priča, da je edini izhod v temeljiti, smo-
treni izpremembi gospodarstva ali pa —
v vojni. Tisti, ki imajo dobiček od se-
danjega gospodarskega reda, se krče-
vito oprijemljejo obstoječega sistema ter
se hočejo obdržati na svojih položajih
za vsako ceno. V ta namen se poslužu-
jejo vseh sredstev: demagoštvu in te-
rorjev, varanja množic in brezobzirne-
ga pritiska. Teh sredstev se poslužuje
kapital zlasti s pomočjo fašizma, ki si
povsod nadevuje krinko narodnostnega
in ljudskega gibanja, a je v resnici za-
ščitnik kapitalizma in najhujši sovraž-
nik svobodne ljudske volje.

Kakor je znano, se je fašizem naj-
izraziteje uveljavil v Italiji in Nemčiji,
toda fašistična miselnost prodira z bli-
skovito naglico v vse kapitalistične dr-
žave. Značilne za fašizem so sledeče po-
teze: zafiranje narodnih manjšin, zati-
ranje delavskega razreda in kratenje
ženskih pravic.

Ena glavnih nalog fašizma je, da
pripravi pot bodoči imperialistični voj-
ni s tem, da na eni strani ustvari vojno
razporeditev med množicami, na drugi
strani pa pripravi vse potrebno za ob-
orožitev. Vojno razporeditev med mla-
dino ustvarjajo zlasti mladinske or-
ganizacije, ki so posebno močne v fa-
šističnih državah. Vojna industrija pa
priča, da jadramo s polno paro novemu
pokolju nasproti, saj medtem, ko pov-
sod počiva delo, so tovarne za orožje
v polnem obratu.

Napetost med državami dosega svoj višek in nekateri imperialisti z zločinsko voljo iščejo povodov, da bi lahko odprli vulkan. In če se ta vulkan odpre, bo zopet zadonel klic: za domovino! Zopet bodo vozili naše sinove, može in brate na morišče, zopet bodo žene in otroci izročeni pomanjkanju. »Polje slave« se bo razširilo daleč v zaledje in sreča, najti »časno smrt« bo doletela tudi dojenčke, kajti vojna furija ne bo besnela samo na terenu ob državnih mejah, ampak odločilni boj se bo bil v zraku. Plinske bombe z gorljivimi snovmi in strupenimi plini so tako »dovršene«, da bodo spremenile cvetoča mesta v nekaj urah v požarišče. Samo ena eksplozivna bomba, ki pade na zemljo, je v stanu povzročiti 100 metrov široko in 20 metrov globoko brezno ter more v trenutku porušiti šestnadstropno poslopje v dolžini 50 metrov. Med plinskimi bombami so tudi take vrste, ki ne bodo povzročile strašno smrt samo človeku, temveč bodo uničile tudi vse ostalo živalsko in rastlinsko življenje daleč naokrog: na zemlji, v zemlji, v vodi.

Ali bo mogoče ubežati tem grozotam? Tisti, ki imajo interes na vojni, bodo gotovo ubežali, ker imajo tudi sredstva za to. Toda ostalo prebivalstvo se bo moralo zateči k plinskim maskam, ki so zelo dvomljive vrednosti in bodo prinesle le redkim rešitev, razen tistim, ki jih producirajo, ker jim bodo napolnile žepe. Kajti po izjavah strokovnjakov je odpornost maske omejena na nekaj ur ter je za stare ljudi, gotove vrste bolnikov in za otroke pod šestimi leti neporabna. Evakuacija (izpraznitev) večjih mest, zlasti pa milijonskih vele mest je nemogoča.

Kdo bo trpel vsled vojne? Tisti, ki ščuvajo nanjo, gotovo ne. Trpeli bodo tisti, ki bodo šli v boj za tuje koristi, tisti, katerih edina nagrada bo »junaska smrt« ali pa pohabljeni udje za vse življenje. Zato pa nimajo vzroka navduševati se za vojno. Kako naj se navdušuje za vojno mati, ki z največjimi žrtvami rodi otroke, strada zanje, ki jim je posvečana vsa njena ljubezen, ki je nerazdružljivo zvezana z njimi? Kakšni občutki jo bodo prevzeli, ko si bo natikala na obraz plinsko masko, da bo gledala, kako umira njen dojenček, kateremu ne more pomagati? Kako naj živi še nadalje mati, ki daje življenje, ko vidi, da umira okrog nje vse, kar je živega, da usiha kri njene krvi, da propadajo telesca, ki so del nje same?

Vojna je nekaj najbolj protinaravnega in žena, ki se navdušuje zanjo, ni prava žena. Kajti prava žena je prirodna, je v svojem bistvu ohranjujoča. Vojna pa pomenja razdejanje, propast.

Zato se žena nikdar ne sme pustiti zapeljati od lepila, sentimentalnih fraz, ki povečujejo vojno. Kajti za temi frazami se skriva pohlep po tuji zemlji in bogastvu, od katerega pa tisti, ki gredo

zanj v boj, nimajo ničesar spraviti. Žena mora ostati zvesta sama sebi, svojemu prirodnemu zvanju, ki je ohranjujoče, ves svet v ljubezni objemajoče materinstvo.

Militarizacija žene

V ženskih društvih se delajo duševne in praktične priprave, ki imajo več ali manj praktičen značaj: disciplina, šarže, fizične vežbe, taborenja, negovanje ranjencev, vežbe z orožjem. V Italiji pripada vsakemu moškemu fašiju ženski fašiji, slednih je 6000 z 182.000 ženami, 50.000 mladenkami, skupno 233.000. Na Japonskem so mnogoštevilna slična udruženja Federacija mladih Japonk, 160.000 članic, Asociacija patriotskih žen 1.500.000 članic, podrejene so direktno direkciji vlade. Na Poljskem imajo analogne organizacije 300.000 članic, predseduje maršal Piłsudski ali njegovi vojaški sodelavci. So to: žene oficirjev in podoficirjev, žene drž. nameščencev, žene rezervistov, ženski strelci. V državah kolikor imajo še parlament, so meščanske in krščanske organizacije, ki skrbijo za vojne priprave. Vemo koliko vlogo igra za duševno pripravo v Franciji skautizem. V Ameriki so posebno jasne vojaške organizacije: skauti, Kukulux-klan. Dekleta ameriške revolucije. Hčere Amerike itd. pripravljajo žene za pomožna dela in vežbe z orožjem. Betsy Rose Corps, ki stoji pod mornarskim ministrom, pripravlja žene za pilotažo in za vojaško pomoč potom avionov. Minister vojne je pustil študirati ženske moči naroda. »Prostovoljne moči« dosedaj, določene razbremeniti čim več mož za bolj trdo in nevarno delo. Žene bodo v prihodnji vojni igrale veliko vlogo, piše gen. major Elv. Ne bodo samo bolniške strežnice in avtovozačice. One bodo pomagale možem v bitkah in jih bodo v posebnih slučajih nadomestile.

Povsod je predvidena uporaba žene v vojni industriji. V Nemčiji ni v letih 1907—1927 število delavk med vsem delavstvom naraslo nad polovico, toda v oni industriji, ki se da prilagoditi v vojne svrhe, je število delavk ogromno naraslo: v kemični industriji za 78 odst., v elektro-optični nad 500 odst. V francoskih tvornicah umetne svile, ki se vse med vojno uporabljalo za vojne svrhe, je odstotek žen 85. V kemičnih tvornicah je število delavk naraslo za 170 odst.

Žene so povsod prepravirane ne samo prevzeti ideje vojne nego tudi sodelovati. Res smo jih že nekoč videli stružiti granate, a to pot bodo morale same sebe, ne vedno prostovoljno. Spominimo se projekta P. Boncourja. Nekatere bodo postale »topovska hrana«, to bo mogoče spreobrniti i one, ki so v zadnji vojni s tolikim navdušenjem vzpodbujale može »naj store svojo dolžnost«. Kar se mater tiče, kaj je njim njih lastno življenje, kadar jim jemljejo lastne otroke.

Ne vznemirja več vest, da se bodo žene bojevale. To se kaže kot gotovo dejstvo, da ne bodo sodelovale več pasivno nego aktivno pri veliki kolektivni brezumnosti, ki oborožuje ene proti drugim. Nesrečnice vzpodbujajo, varajo, da jim napolnijo srca z mrznjo, ki bi se sama po sebi nikdar ne zbudila. Pobijale bodo direktno ali indirektno sinove drugih mater, ki bodo ubijale njihove sinove. Ne bo se jih nič vprašalo, ali pritrjujejo ali soglašajo. Žene, oznanite na glas vaše nezadovoljstvo, vaš gnus, vaš odpor! Dvignite se proti fašizmu in vojni! Danise Moran.

Za enotno fronto marksističnega proletariata

Med drugo in tretjo internacionalo so se započeli razgovori o skupnem delovanju.

V Franciji je do tega sporazuma že prišlo. V nekaterih državah se o tem še pogajajo ali pa pogajanja niso dovedla do sporazuma.

Vendar je želja vsega delavstva povsodi le ta, da prenehajo vsa nasprotja med marksistično orijentiranimi organizacijami.

V to svrhu so imeli 15. oktobra t. l. v Bruslju informativen sestanek zastopniki obeh internacional in sicer: Za II. internacionalo ss. Vandervelde in Adler, za III. internacionalo ss. Cachin in Thorez.

Na tem sestanku sta zastopnika II. internacionale izjavila med drugim sledeče:

Po vsem tem, kar se je v zadnjih 12 letih dogodilo, je v vsakem slučaju potrebno za skupno akcijo na mednarodni podlagi

temeljnih predpriprav,

Vsi dogodki dokazujejo, da more biti skupna akcija res uspešna le tedaj, ako je točno po načrtu pripravljena.

O vprašanju, ki je predmet našega današnjega razgovora in ki je že dalje časa na dnevnem redu v internacionali, bo razpravljala tudi izvršni odbor Socia-

listične delavske internacionale, ko se bo sestal na svoji seji, sredi meseca novembra v Parizu. To vprašanje je bilo postavljeno na dnevni red radi dogodkov v Franciji; naravno je, da bodo informacije, ki jih bova tekom današnjega razgovora od Vaju dobila, tvorile važen prispevek k diskusiji, ki se bo o tem predmetu na seji vodila.

Na podlagi te izjave se je razpletel skoro dve uri trajajoči medsebojni razgovor, o katerem se je vodil stenografski zapisnik. Ta zapisnik bo predložen pristojnim organom obeh internacional.

Upajmo, da pride čim prej do to-

zadevnega sporazuma in da bodo merodajni faktorji povsodi disciplinirano sledili sklepom svojih internacional.

Le v enotni fronti vsega marksističnega delavstva je zagotovljena zmaga nad fašizmom, bo mogoče preprečiti novo vojno z njenimi strahotami in zopet vse gospodarstvo vsega sveta urediti človeštvu v dobrobit.

Dolžnost delavstva pa bo, da bo izločilo iz svojih vrst vsakogar, ki se bo temu sporazumu upiral.

Naša vodilna misel naj bo vedno Marksov poziv:

»Proletarci vseh dežel združite se!«

Tovarniške in obrtne delavke žrtve današnje krize

Čimbolj se današnja gospodarska kriza zajeda v delavske rodbine, tembolj tira iz njih ženske, ki se podajajo v delo izven doma, da prislužijo sebi in svojem vsaj pičlo najnujnejšo prehrano.

Razumē se, da nenasitni in brezobzirni kapitalizem izkorišča ta položaj in nujnost delavstva ter z izgovorom na krizo sramotno postopa z delavkami v tovarnah in delavnicah ter jih odškoduje za njihovo delo s skrajno sramotnimi mezdami.

Prav čisto in mnogokje se celo dogaja, da si podjetnik pod pretvezo kazni za prestopke ali povzročeno škodo na blagu, pridržuje še velik del teh sramotnih mezd ali pa te mezde po več tednov dolguje z izgovorom, da ne more dobiti denarja iz banke, v resnici pa s tistim denarjem le špekulira, medtem ko delavke in njihove rodbine stradajo in zapadajo tuberkulozi.

Ko človek čita taka poročila, vzklaka: Ni mogoče kaj takega! To vendar ne sme biti! A vendar je to resnica. Zlasti je v novejši dobi to prišlo v običaj v tekstilni in pletilni industriji, ki zaposluje skoro same ženske. Tako smo nedavno čitali strahotna poročila iz neke tovarne pletenin v Murski Soboti, a tudi drugje ni mnogo boljše.

Pa zakaj je tako? Ali se te delavke ne zavedajo svojega človeškega dostojanstva? Ali ne vidijo kako se drugod ljudje družijo v to, da lažje branijo svoje pravice in si izboljšujejo svoj polo-

žaj? Ali se res zanašajo na tem izdatnejše plačilo po smrti, čimbolj bodo v tem življenju zapostavljane in trpele? Ako je to zadnje vzrok njihovi brezbriznosti, naj vendar pomislijo z njihovega verskega stališča, da vendar ne morejo dobiti po svoji smrti nagrado zato, ker so dopuščale, da so podjetniki v nebovpijoče grešili nad njimi s tem, da so jim kratili zaslužen plačilo in s tem oškodovali njih in njihove rodbine na zdravju.

Tudi z nacionalnega stališča bi take razmere noben v resnici narodno čuteč človek ne smel in mogel dopustiti. Ali ne kaže ta pretirana skromnost naših delavk poniževalno nizko stopnjo naše civilizacije, radi katere se moramo sramovati pred inozemstvom, ki nas radi tega uvršča med kulturno zaostale narode?

Kaže, da na vse to oni, ki imajo možnost take razmere odpraviti, ne pomislijo. Razmišljali pa bi o tem, ako bi jih delavstvo na to dosledno opozarjalo.

Zato je nujno potrebno, da vsak in vsaka, vsi ki se zavedamo moči organizacije, neprestano poučujemo delavstvo o potrebi strokovnega pokreta ter ga družijo v strokovnih organizacijah.

Edino svobodne marksistične strokovne organizacije so tista armada, ki bo premagala nenasitnost in brezvestnost kapitalizma. Zato vsi in vse na delo za strokovni pokret!

Žalna manifestacija v Moskvi

Litvinov o pokojnem kralju Aleksandru.

V nedeljo, dne 14. t. m. se je vršila v komunističnem domu v Moskvi žalna manifestacija za pokojnim kraljem Aleksandrom, katere so se udeležili vsi člani sovjetske vlade, diplomatski zbor, funkcionarji komunistične stranke, generali rdeče armade itd.

Ob tej priliki je imel Litvinov nagovor, v katerem je orisal delovanje pokojnega jugoslovanskega kralja kot velikega pobornika miru, voditelja na-

roda in velikega državnika, ki je pripeljal svoj narod na pot blagostanja in lepše bodočnosti. Zločinski atentator ga je ustrelil baš v času, ko je bil na delu, da doseže nove uspehe na polju mednarodnega sodelovanja za svetovni mir. Litvinov je zaključil svoj govor in dejal, da je bil kralj Aleksander res narodni vladar, ki naj bi bil vzor vsem, ki jim je svetovni mir pri srcu.

Brezmejno izrabljanje delavk na Japonskem

So na Japonskem tovarniške delavke. Starši so jih prodali za 5—10 let, potem so delale same, bedno plačane, v tekstilni industriji, tovarnah za umetno svilo. Njih položaj je mnogo slabši od onega mož. Obiskala sem blizu Osake veliko manufakturo bombaževine. Delavke žive kasernirano, stan in hrano dobe od gospodarja, delajo po ekipah (grupah) ponoči in podnevi vsak 9 ur za 5—6 Fr na dan (15—18 Din). Te žene prihajajo do spoznanja, da jim dežela dolguje velik del svojega bogastva. Raje se združujejo nego sestre na zapadu, ob rami s svojimi moškimi tovariši se bore na mitingih in stankah s svojo gorečnostjo. Navajene trpljenja prenašajo najkruteje pomanjkanje in kako resno, strastno, in s kolikim heroizmom se bore. Te boječe žene so goreče govnice. Ta mila bitja, trajno se žrtvujoča, se ne boje kljubovati ječi in smrti. Pred leti pri veliki tiskarski stavki, pri mnogih tekstilnih sporih so pokazale svoj heroizem in mučeništvo. Tudi Japonski delavci priznavajo svojim tovarišicam njihove pravice bolj prostodušno kakor možje višjih krogov. V znaku hvaležnosti podpirajo njihove zahteve in nikdar ne opuste zahteve: Za enako delo enaka plača.

Največji del delavk se nahaja na deželi. Kakor po vseh deželah dele žene kmetovalcev, malih obrtnikov ribičev življenje in delo z možem. Enako oblečeni: v modrih hlačah in kimonu (kazaku) iz modrega platna delajo skupno, sejejo, žanjejo, hodijo do kolen po močvirju istih preplavljenih riževih polj, pripogibajo se pod enakim bremenom drv. vzdolž razčlenjene Japonske obale oskrbujejo žene čolnarenje in pomagajo pri ribarstvu. Mnogo pa je vasi, kjer delajo edino žene, medtem ko se možje omejujejo samo na pomoč. Poznam enega izmed onih lepih otočkov, ki tvorijo zelen obroč okoli glavnih 2 japonskih otokov. Imenuje se Hecura. Povsod so po pesku ležale žene ali posedale po skalah ali klepetale v gručah, vse so imele krampe in železne klešče. Te žene so poklicne potaplačice. Stanujejo v vaseh ob obali in pridejo samo poleti na ta členovit otok. 260 jih je, pričenjajo se uriti v svojem težkem poklicu v 15. letu in ne končajo pred 40. letom. Zakaj njihovemu naškem vzgledu ne slede njih rodbinski možje? Tajnost! Možje se omejujejo na vodstvo ladij, prevoza ribjega lova na trg. Kakor poroča Tokijska ilustrirana publikacija l' Asahigraf, prisejo te male sirene letno okoli 50.000 jenov svojim očetom in možem. Zdi se, da dobivajo gotov upliv na vasi in to je prav.

Število onih, ki imajo svoj poklic, je majhno. Nekatere so se vrnile s evropskih univerz z diplomami. Izmed domačih univerz pripuščajo žene le nekatere in še te določajo le par mest zanje. Na Japonskem je troje doktoratov znanosti. Če se večja števila profesorice, medicinke ne najdejo pacientov, nekaj žen doktoric prava ne sme izvajati svojega poklica. V zadnjem času se dela na tem, da se jim odpre pot v odvetništvo, a dosedaj se ni smela še nobena vpisati.

Nekatere žene se z uspehom skušajo boriti proti tolikim predsodkom. Vi razumete, mi je dejala ravnateljica edine ženske in eminiščne revije na Japonskem, vi razumete, da Japonska ne more biti še nadalje edina sužnja človeštva, ona nima nobene pravice podedovanja, pravice do osebne lastnine, nikakih pravic do izbire svojega moža, niti v ločitev, nobene pravice do svojih otrok, njej pripadajo otroci le če je dokazano, da oče z njimi slabo postopa. Ali si morete kaj takega sploh misliti. Toda to ne more več dolgo trajati. Japonska rodbina razpada. Žene, ki so bile njene jetnice se emancipirajo, mogoče se bodo emancipirale z enim mahom kot Kitajke.

Po svetu

Jesensko zasedanje v Ženevi je sicer doseglo lep uspeh z vstopom Sovjetske Unije v Društvo narodov, ki se je po izstopu dveh najbolj militarističnih in imperialističnih velesil Nemčije in Japonske pri očividno miroljubni politiki Francije in njenih zaveznikov ter pri sklepanju prijateljskih paktov na vse strani, odločila, da v tem sodeluje z ostalo Evropo. Sicer pa se je zasedanje zaradi trenja med interesi posameznih držav razšlo brez pomembnejših rezultatov v glavnih točkah programa, t. j. zagotavljanju avstrijske nezavisnosti, vprašanju manjšin in vzhodnem paktu.

S smrtjo zunanjega ministra je postala v Franciji nujna rekonstrukcija vlade. Nov zunanji minister je Laval. Na ostre očitke glede pomanjkljive varnostne službe o priliki atentata v Marseilleu sta podala ostavko notranji in pravosodni minister. Izvršile so se tudi obsežne spremembe v policijski službi. — Francija in Mala antanta hočeta smer in delo pokojnikov nadaljevati.

Tudi notranjepolitično je Francija precej razgibana. Predsednik vlade Doumergue je namreč za bližnji čas naznanil spremembo ustave, ki naj ojači predsedniško oblast in da vladi večjo avtoriteto. Zavzel se je za razpust uradniških in nameščenskih sindikatov, itd. Desničarske stranke ga navdušeno podpirajo, levica pa se energično upira.

Angleške desničarske stranke zaradi zapletenega mednarodnega položaja in ponovnih neuspehov razorožitvenih konferenc zahtevajo znatno povišanje oborožitve, čemur se je laburistična (delavska) stranka na svojem kongresu odločno uprla. — V nekaterih industrijskih centrih je prišlo do delavskih demonstracij.

Nemčija se kaže popustljivo tako proti Franciji, kakor proti Avstriji in Italiji. Posaarsko vprašanje ji očividno povzroča velike skrbi. — Verski boj v Nemčiji za enotno »državno in nacionalno« cerkev se nadaljuje proti protestantom in proti katolikom.

Italijanske tvornice s polno paro izdelujejo orožje. V zadnjem času zlasti zalagajo z njim svoja kolonijalna pristanišča ob Rdečem morju. — V vodstvu italijanske vojske so se izvršile velike spremembe.

Avstriji je londonski denarni trg priznal posojilo.

Španija je doživela novo socialno revolucijo. Organizirani socialisti so izvedli strogo disciplinirano popolno stavko. Pokrajina Katalonija je proglasila svojo neodvisnost od Španije in samostojno socialistično republiko. Vlada je proti delavstvu nastopila s strojnimi, topovi in bombnimi letali in je udušila upor. Ubitih je bilo na stotine ljudi, na stotine ranjenih, na stotine zaprtih. — Delavno ljudstvo pa vsi ti porazi le bolj in bolj utrjujejo v njegovih zahtevah po pravici in enakopravnosti.

Rumunski zunanji minister Titulescu je podal ostavko, ki je povzročila ostavko celotne vlade. Končno se je vse popravilo in je ostala vlada z malimi spremembami stara; slišijo pa se glasovi o močni protifrancoski struji, ki ogroža delovanje Franciji prijateljske vlade.

V Grčiji se je ponovno zamajal stari parlamentarni sistem. Na programu so nove volitve. Za državnega predsednika je bil ponovno izvoljen Zaimis.

V velikem komunističnem procesu pred bolgarskim vojaškim sodiščem je bilo 9 obtožencev obsojenih na smrt, 36 pa na 5- do 12 letno ječo; v drugem procesu pred civilnim sodiščem je bilo 22 obtožencev obsojenih na 3—22 letno ječo. Slede nove aretacije.

Socialno-demokratska stranka je nedavno na Švedskem pri pokrajinskih volitvah dosegla lep uspeh.

Velika stavka ameriškega tekstilnega delavstva je na posredovanje predsednika Roosevelta končala za delavce zadosti uspešno. Ponekod so se delodajalci ustavljali sprejeti delavce na delo nazaj, zato je prišlo do ponovnih velikih nemirov.

Na Daljnem Vzhodu je prišlo končno do prodaje vzhodnokitajske železnice Mandžuriji. Rusija dobi zanjo 170 milijonov lenov. Napetost in vojna nevarnost se je s tem nekoliko ublažila.

Iz podružnic ZDŽID

Jesenice

Zahvala

ob smrti naše nepozabne mamice

Helene Zugwitz

se najlepše zahvaljujem vsem, ki so ji pomagali v težki bolezni, ki so nas tolažili ob teški izgubi in ji darovali lepo cvetje in vence za zadnjo pot, ter so jo na tej poti v tako lepem številu spremlili.

Prav posebno se zahvaljujem Zvezi delavskih žen in deklet podružnica Jesenice, nadajle podružnicama S. M. R. J. na Jesenicah in Javorniku za spremstvo s praporoma in za vence, godbi S. M. R. J. za turobno sviranje, pevskima odsekoma D. K. D. Enakost iz Jesenic in D. K. Z. Svoboda iz Javornika za petje na domu in ob grobu, ss. Brezarjevi in Žužkovi za žalna govora, vodilnim sodrugom in sodružicam za ureditev vseh stvari ter organizacijo pogreba ter sploh vsem, ki so karkoli pripomogli k lepši zadnji poti.

Vsem še enkrat — hvala.

Žalujoči otroci.

Podpisana se zahvaljujem Zvezi delavskih žen in deklet podr. Jesenice za posmrtno podporo ob izgubi naše ljubljene mamice Helene Zugwitz za znesek Din 200.— (reci dvesto), katere sem hvaležno prejela.

Še enkrat najlepša hvala.

Mila Zugwitz.

Trbovlje

Vabilo

na I. redni občni zbor Zveze delavskih žen in deklet podružnica Trbovlje, kateri se vrši v ponedeljek, dne 3. decembra 1934 ob 3. uri popoldne v prostorih Delavskega doma.

Dnevni red:

1. Čitanje zapisnika zadnjega občnega zbora.
 2. Poročilo predsednice, tajnice, blagajničarke in revizije.
 3. Poročilo centralne blagajne.
 4. Volitev novega odbora.
 5. Organizacija.
 6. Raznoterosti.
- Dolžnost vsake članice je, da se občnega zbora točno udeleži.

Trbovlje, dne 19. okt. 1934.

Odbor.